

28/04/2021

Praktijkwijzer Coronavirus (COVID-19) en zwangerschap

Voor de zwangere vrouw en haar familie

1: Welk effect heeft het coronavirus op u als zwangere?

Als zwangere ben je gevoeliger om infecties op te lopen. De meerderheid van de zwangeren zullen enkel milde tot matig ernstige griepachtige symptomen vertonen. Koorts kan je onderdrukken met het innemen van paracetamol. Dit medicijn is veilig in de zwangerschap.

Het is gebleken dat COVID-19 bij zwangere vrouwen ernstiger kan verlopen. Dit gebeurt vooral in het derde trimester van de zwangerschap, wanneer de zwangere buik groot is en het longvolume kleiner is. Wanneer je zwaarlijvig bent of bepaalde medische aandoeningen hebt, is het risico groter dat een infectie met het coronavirus ernstig zal verlopen.

2: Als ik geïnfecteerd ben met coronavirus, wat is het effect op mijn baby?

Er is tot nu geen bewijs voor een verhoogd risico op miskraam of op overdracht van het coronavirus naar de ontwikkelende baby toe. Het is dus eerder onwaarschijnlijk dat het virus afwijkingen zal veroorzaken bij je baby. Er werden enkele gevallen beschreven van (vermoedelijk) reeds in de baarmoeder geïnfecteerde baby's, waarvan de meeste baby's een goede start kenden.

Recent zijn er meer gevallen van aantasting van de placenta. Wanneer de placenta uitgebreid geïnfecteerd geraakt, kan dit een negatieve weerslag hebben op de baby en de mama. Het kan zijn dat je de baby minder voelt bewegen, of dat je je zelf niet lekker voelt (hoofdpijn, bandvormig gevoel in de bovenbuik, maagpijn, algemeen onwel). In deze gevallen is het belangrijk jouw gynaecoloog te contacteren.

3: Hoe kan ik het risico om het coronavirus op te lopen verkleinen?

- Was je handen met zeep en water meerdere keren per dag en voor minstens 20 seconden.
- Was je handen altijd wanneer je thuis komt of op het werk komt. Werk maximaal van thuis uit.
- Gebruik ontsmettingsgel wanneer zeep en water niet voorhanden zijn.
- Bedek je mond en neus met een papieren zakdoekje wanneer je hoest of niest.
- Werp gebuikte zakdoekjes onmiddellijk weg in de vuilbak en was nadien je handen.
- Hou afstand bij contact met personen die zich ziek voelen.
- Moedig alle familieleden aan om dezelfde voorzorgen toe te passen.

4: Bevalling na contact met coronavirus, klachten van een mogelijke infectie of besmet met coronavirus

In het geval je klachten hebt die aan een corona infectie doen denken of je hebt een corona infectie opgelopen, en je denkt dat je gaat bevallen (je hebt weeën of verliest vruchtwater), neem dan zo snel mogelijk contact op met de verloskamer of met je gynaecoloog. Zet de arbeid door en je gaat bevallen, dan wordt de zorg op een gestandaardiseerde wijze in het ziekenhuis opgestart. Elke afdeling heeft hiervoor een plan van aanpak. Bij besmetting met het coronavirus is het niet per se noodzakelijk om een keizersnede uit te voeren. De gynaecoloog zal hierover beslissen afhankelijk van jouw toestand en deze van je kind(jes).

Denk er aan dat er slechts maximaal 1 persoon (ouder dan 18jaar) je kan begeleiden op de verloskamer. Bezoek op de kraamafdeling wordt beperkt tot de partner of een vertrouwenspersoon.

5: Is direct huid-huid contact met de baby na de bevalling mogelijk?

De meningen zijn hierover verdeeld. Het dragen van een mondmasker en goede handhygiëne zijn in deze situatie noodzakelijk.

7: Kan ik borstvoeding geven na infectie met coronavirus?

Het is best dat je dit overloopt met de artsen van de instelling waar je wenst te bevallen. Tenzij je ernstig ziek bent ten gevolge van een corona infectie, is borstvoeding mogelijk en aan te raden. Er zijn geen aanwijzingen dat het coronavirus via moedermelk wordt overgedragen. De voordelen van borstvoeding zijn belangrijker dan de mogelijke risico's van een overdracht van het virus via de moedermelk naar de baby toe. De volgende maatregelen verdienen aanbeveling:

- Was goed je handen voordat je de baby, de afkolfmachine of de flesjes aanraakt.
- Draag een mondmasker tijdens de borstvoeding.
- Volg de instructies voor her correct reinigen van de kolfmachine na elk gebruik.

Anderzijds kan je overwegen om iemand te vragen om de afgekolfde melk toe te dienen als je ernstig ziek bent.

Ook bij flesvoeding geldt dat handhygiëne en een mondmasker belangrijk zijn.

Tussen de voedingen door wordt aangeraden het bedje met de baby op minstens 2 meter afstand te plaatsen.

8: Wat doe ik wanneer ik

a) denk in contact met het coronavirus te zijn gekomen?

Je neemt contact op met je huisarts.

b) een bewezen corona infectie heb?

Je neemt contact op met je gynaecoloog.

9: Moet ik preventief verwijderd worden uit mijn werkomgeving?

Tot op heden zijn er geen maatregelen uitgevaardigd waardoor je preventief uit je werkomgeving dient te worden ontzet. Het is wel ten sterkste tegenaangewezen dat zwangere zorgverleners actief zijn op afdelingen met patiënten met COVID-19.

10: Is het veilig om me te laten vaccineren?

In België heeft de Hoge Gezondheidsraad beslist dat zwangere vrouwen zich prioritair kunnen laten vaccineren. Dit gezien het mogelijk ernstig verloop van COVID-19 tijdens de zwangerschap. De vaccinatie zal gebeuren met een mRNA vaccin (Pfizer of Moderna) omdat wereldwijd hier reeds het meeste gegevens over gekend zijn. De adenovirus vector vaccins (Astra-Zeneca of Johnson & Johnson) worden evenwel ook veilig geacht.

Er wordt aangeraden zich te laten vaccineren voor het derde trimester (< 32 weken). Vaccineren op een meer gevorderde zwangerschapsduur heeft zeker ook nog zin.

Door je te laten vaccineren, verlaag je de kans aanzienlijk dat je ernstig ziek wordt door het coronavirus. Je geeft ook antilichamen door aan de baby, waardoor je ook jouw kindje deels beschermt in de eerste levensmaanden. Ten slotte zullen er ook antilichamen overgaan in de borstvoeding als je deze kunt en wilt geven.

De *potentiële* nadelen van een vaccin wegen niet op tegen de evidente voordelen.

Referenties:

<https://obgyn.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/uog.22013>

<https://www.info-coronavirus.be/nl/faqs/>

<https://www.nhs.uk/conditions/coronavirus-covid-19/>

<https://www.rcog.org.uk/coronavirus-pregnancy>

https://epidmio.wiv-isp.be/ID/Pages/2019-nCoV_procedures.aspx

https://epidmio.wiv-isp.be/ID/Documents/Covid19/COVID-19_procedure_hospitals_NL.pdf